

[Steen Folke]

sydafrikanske kul er billigere, og derfor må vi hellere af økonomiske grunde holde os til dem.

Hidtil har repræsentanter for socialdemokratiet udtrykkelig sagt, at når der i denne folketingshenstilling stod, at elselskaberne om muligt skulle indkøbe kul andre steder end i Sydafrika, så indgik der i dette »om muligt« kun de praktiske hensyn. Var kul overhovedet tilgængelige andre steder? Var det muligt at finde erstatning for de sydafrikanske leverancer? Men nu sniger der sig disse økonomiske hensyn ind. Det er da overordentlig muligt, ja, måske endda sandsynligst, at de sydafrikanske kul vil være de billigste. De er baseret på en underbetalt og undertrykt arbejdskraft, så det kan da godt være, de vil være de billigste.

Jeg vil gerne have præciseret regeringens holdning til dette. Indgår det i regeringens overvejelser, indgår det i den dialog, man skal have med elselskaberne, at hvis de sydafrikanske kul viser sig at være de billigste, så vil man fortsat have forståelse for, at elselskaberne bliver ved at importere fra Sydafrika? Det ville jeg egentlig gerne bede om et klart svar på, hvis det er muligt.

Efter debatten i dag må jeg nok sige, at jeg har ikke så meget at takke for. Det var nok også for meget at forvente. De borgerlige partiers ordførere har endnu en gang demonstreret et, synes jeg, afslørende behov for at bedyre, at de skam er modstandere af apartheid, men de drømmer ikke om at røre en finger for at støtte de undertrykte sorte mod deres hvide undertrykkere.

Jeg vil ikke gå ind på ret meget af, hvad de borgerlige ordførere sagde, kun lige nævne, at hr. Arentoft gik så vidt som til at skamrose direktør Sachmann fra Elsam for hans fremragende evne til at indgå langtidskontrakter til uhyre billige priser. Ja, det er i sandhed imponerende, at en dansk direktør kan deltage på den måde i udnyttelsen af den undertrykte og billige sorte arbejdskraft.

Det lader sig ikke skjule, at det er socialdemokratiet, som er mest interessant i denne sammenhæng, fordi socialdemokratiet sidder med nøglen til, om der skal gøres noget eller ikke gøres noget i denne sag. Hvis socialdemokratiet gik ind for, at nu skulle der siges stop for indkøb af kul fra Sydafrika, var der et klart flertal i folketinget for det. Det er

altså socialdemokratiets ansvar, at dette ikke sker, og det synes jeg skal være aldeles klart.

Hr. Kelm-Hansen – der talte på socialdemokratiets vegne denne gang – startede udmærket, synes jeg, med at gøre opmærksom på, hvordan det set udefra ofte forekommer sådan, at man bliver ladt i stikken af folketinget i forbindelse med solidaritetsarbejdet. Hr. Kelm-Hansen har fuldstændig ret, og det gælder også i denne sag. Socialdemokratiet er endnu en gang desværre blandt dem, som er rede til at lade solidaritetsarbejdet i stikken. Der er en folkelig forståelse for, at der skal gøres noget og gøres noget effektivt over for Sydafrika, og der er solidaritetsbevægelser – endda også de socialdemokratiske dele af dem – som går ind for disse ting. Alligevel vil socialdemokratiet og den socialdemokratiske regering ikke være med til at gøre noget.

Hr. Kelm-Hansen fortsætter med at beskyldte os andre for, at vi bare vil skabe mistillid osv. osv. Vi vil forholde os – og bliver nødt til at forholde os – til realiteterne, og realiteterne er: hvad gør socialdemokratiet? Jeg synes, det er fint, man holder taler og fordømmer apartheid, men det, der virkelig tæller, er, hvad socialdemokratiet gør i praksis.

(Kort bemærkning).

Arentoft (FP):

Det er hr. Bolvig, der kalder mig herop, idet hr. Bolvig sagde, at jeg var imponeret af de oplysninger, vi fik af de fire sydafrikanske parlamentarikere. Jeg var ikke imponeret, men jeg var glad for at få nogle saglige oplysninger.

Det blev nævnt, at det var regeringsrepræsentanter, men der var ingen repræsentanter for de sorte eller for de hvides mindretal imod apartheid. Det er faktisk ikke noget godt argument. Jeg vil spørge lige ud: skal man fra nu af ikke tro på nogen danske regeringsrepræsentanter, der rejser ud i verden og oplyser om danske forhold, medmindre der er oppositionspolitikere med eller repræsentanter for f. eks. vore fremmedarbejdere?

Hr. Bolvig svarede ikke på det spørgsmål, jeg kom med: skal vi stoppe samhandelen med Polen, fordi vi ikke sympatiserer med styret? Skal vi holde op med at købe kul dér? Eller skal vi holde op med at samhandle med USSR på grund af krænkelser af